



ฟรีแลนซ์ยังไม่ได้ครองโลก

6 มีนาคม 2019



ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา เราได้เห็นคนพูดถึงเทรนด์ของการทำงานฟรีแลนซ์กันอยู่ไม่น้อย ถ้าลองดูรอบตัวก็จะเห็นว่าแพลตฟอร์มออนไลน์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์ที่ช่วยพาคณหางานกับคนจ้างงานมาเจอกัน รวมถึงอินสตาแกรมและเฟซบุ๊กได้ช่วยสร้างช่องทางหารายได้ใหม่ๆ โดยไม่ยึดติดกับรูปแบบงานประจำเดิมๆ บวกกับคำโฆษณาเรื่องการมีอิสระ การเป็นเจ้านายตัวเองได้ จึงไม่น่าแปลกใจเท่าไร ที่ดูเหมือนผู้คนจะตอบโต้เข้าวงการฟรีแลนซ์กันมากขึ้น จนกลายเป็นที่พูดถึงกันในวงกว้างว่างานอิสระเหล่านี้จะเข้ามาแทนที่งานนั่งโต๊ะที่เรากำลังทำอยู่ในไม่ช้า

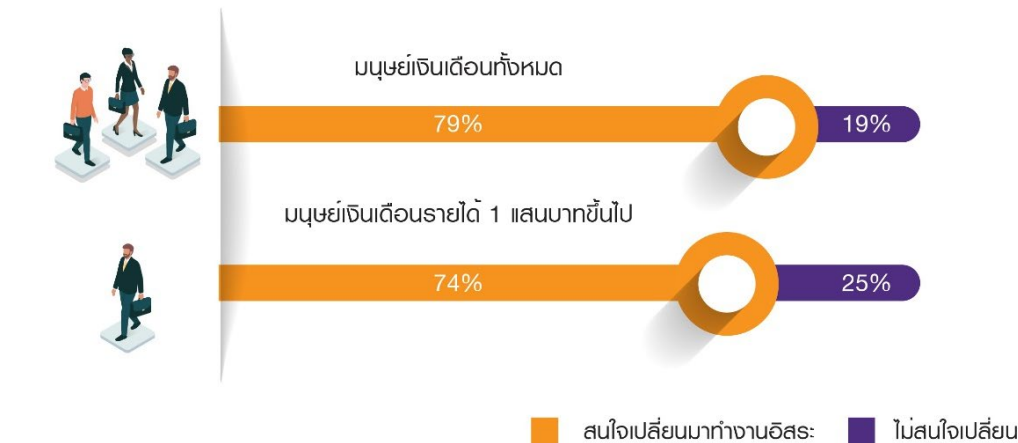
แต่ความจริงแล้ว ชาวฟรีแลนซ์นั้นอาจจะยังไม่ได้ครองโลกอย่างที่เราคิด

งานอิสระคืออะไร?

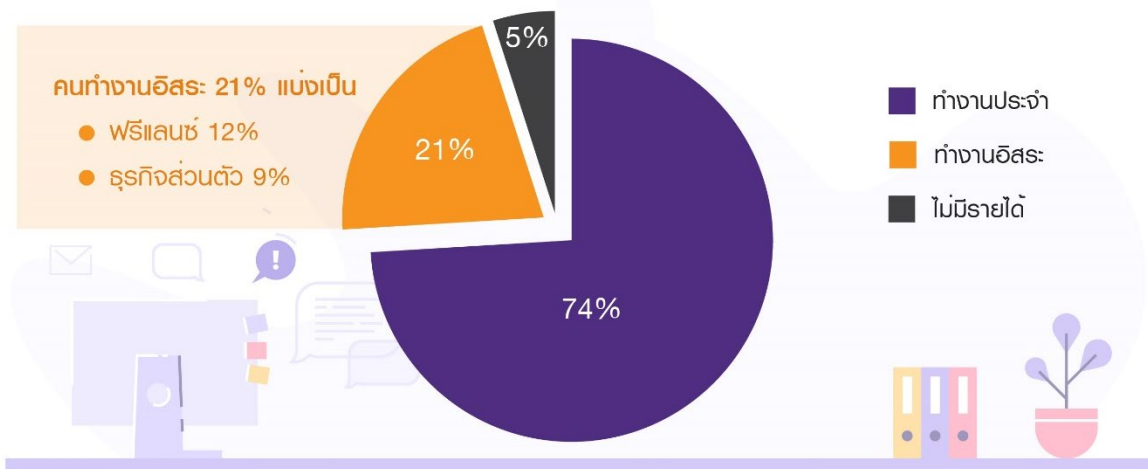
งานอิสระ หมายถึง งานที่ไม่ได้รับเงินเดือนประจำ ไม่ได้มีผู้ว่าจ้างประจำหรือสังกัดที่แน่นอน สามารถกำหนดรูปแบบและวิธีการทำงานได้เอง โดยแบ่งได้เป็นสองกลุ่มใหญ่ คืองานฟรีแลนซ์ (เช่น งานรับจ้างทั่วไป) และธุรกิจส่วนตัว

จากผลสำรวจของอีไอซี **มนุษย์เงินเดือนชาวไทยราว 79% ตอบว่าอยากเปลี่ยนมาทำงานอิสระ: ไม่ว่าจะเป็งานฟรีแลนซ์หรือออกมาเปิดธุรกิจเป็นของตัวเอง** ที่น่าแปลกใจคือแม้แต่มนุษย์ออฟฟิศที่ได้เงินเดือนสูงๆ ก็ตอบไปในทิศทางเดียวกันนี้ อย่างกลุ่มที่ได้รายรับมากกว่าหนึ่งแสนบาทต่อเดือน ราว 1 ใน 3 ก็ตอบว่าอยากออกไปทำงานอิสระอย่างเต็มตัวเช่นกัน

คนทำงานประจำส่วนใหญ่สนใจเปลี่ยนมาทำงานอิสระ: %ของผู้ตอบแบบสอบถาม



แต่มนุษย์เงินเดือนก็ยังคงครองตลาดแรงงานอยู่ %ของผู้ตอบแบบสอบถาม



ที่มา: การวิเคราะห์จากผลสำรวจของ EIC ณ เดือนธันวาคม 2018 (ผู้ตอบแบบสอบถาม 5,873 คน)

แต่ถึงจะมีคนอยากออกมาทำงานอิสระกันเยอะ: ผลสำรวจกลับบอกเราว่า กลุ่มมนุษย์เงินเดือนยังคงครองตลาดแรงงานอยู่นั่นเอง จากข้อมูลของอีไอซี กลุ่มคนทำงานประจำคิดเป็นสัดส่วน 74% ของผู้ตอบแบบสำรวจทั้งหมด ในขณะที่กลุ่มคนทำงานอิสระมีสัดส่วนเพียง 21% (แบ่งเป็นคนทำงานฟรีแลนซ์ 12% และคนทำธุรกิจส่วนตัว 9%) สิ่งที่น่าสนใจกับเราก็คือไม่ใช่ทุกคนที่อยากเปลี่ยนมาทำงานอิสระจะสามารถทำได้อย่างใจคิดเสมอไป ยังมีอีกหลากหลายเหตุผลที่ทำให้คนลังเลที่จะก้าวออกมาทำงานอิสระอย่างเต็มตัว

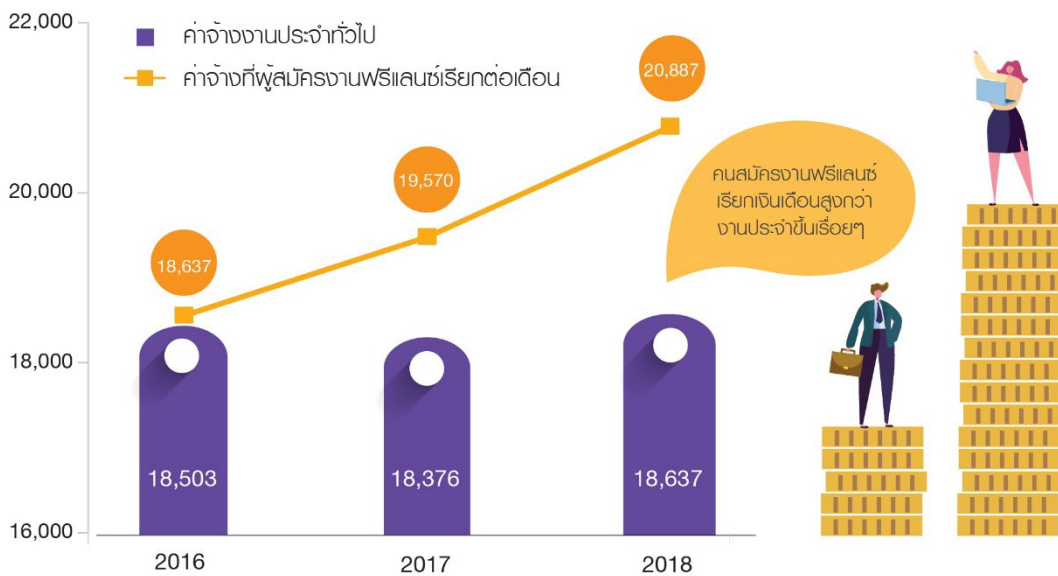
แล้วอะไรคือสาเหตุเหล่านั้น?

Disclaimer: The information contained in this report has been obtained from sources believed to be reliable. However, neither we nor any of our respective affiliates, employees or representatives make any representation or warranty, express or implied, as to the accuracy or completeness of any of the information contained in this report, and we and our respective affiliates, employees or representatives expressly disclaim any and all liability relating to or resulting from the use of this report or such information by the recipient or other persons in whatever manner. Any opinions presented herein represent our subjective views and our current estimates and judgments based on various assumptions that may be subject to change without notice, and may not prove to be correct. This report is for the recipient's information only. It does not represent or constitute any advice, offer, recommendation, or solicitation by us and should not be relied upon as such. We, or any of our associates, may also have an interest in the companies mentioned herein.

นอกจากความไม่แน่นอนเรื่องรายได้ ความไม่มั่นคงด้านการงาน หรือเรื่องการขาดสวัสดิการ เช่น ประกันสุขภาพ ต่างๆ และวันลาแล้ว **งานฟรีแลนซ์อาจจะไม่ได้ให้ค่าตอบแทนสูงอย่างที่หลายคนวาดฝันไว้** ข้อมูลจากเว็บไซต์หางานยอดนิยมแห่งหนึ่งในประเทศไทยเผยว่า เหล่าคนสมัครงานฟรีแลนซ์เรียกเงินเดือนในระดับที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของงานประจำทั่วไป และยังเรียกเพิ่มมากขึ้นทุกปี โดยในปี 2016 ผู้สมัครงานฟรีแลนซ์เรียกเงินเดือนที่ราว 18,600 บาท และพอถึงปี 2018 ก็เรียกเพิ่มขึ้นเป็น 20,900 บาท เทียบกับค่าจ้างงานประจำทั่วไปซึ่งเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยจาก 18,503 บาทในปี 2016 เป็น 18,637 บาทในปี 2018

เปรียบเทียบค่าจ้างทั่วไปกับระดับเงินเดือนที่ผู้สมัครงานฟรีแลนซ์อยากได้

บาทต่อเดือน



หมายเหตุ: ข้อมูลค่าจ้างงานประจำในที่นี้รวมค่าล่วงเวลา และได้ตัดแรงงานในภาคเกษตรและก่อสร้างออก รวมไปถึงแรงงานที่ทำงานเสมือนผู้ประกอบอาชีพงานพื้นฐาน (เช่น คนงานและผู้ช่วยทำความสะอาด) ผู้ปฏิบัติการเครื่องจักรโรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ และผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตร ป่าไม้ และประมง

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูล LFS และเว็บไซต์หางานแห่งหนึ่งในประเทศไทย

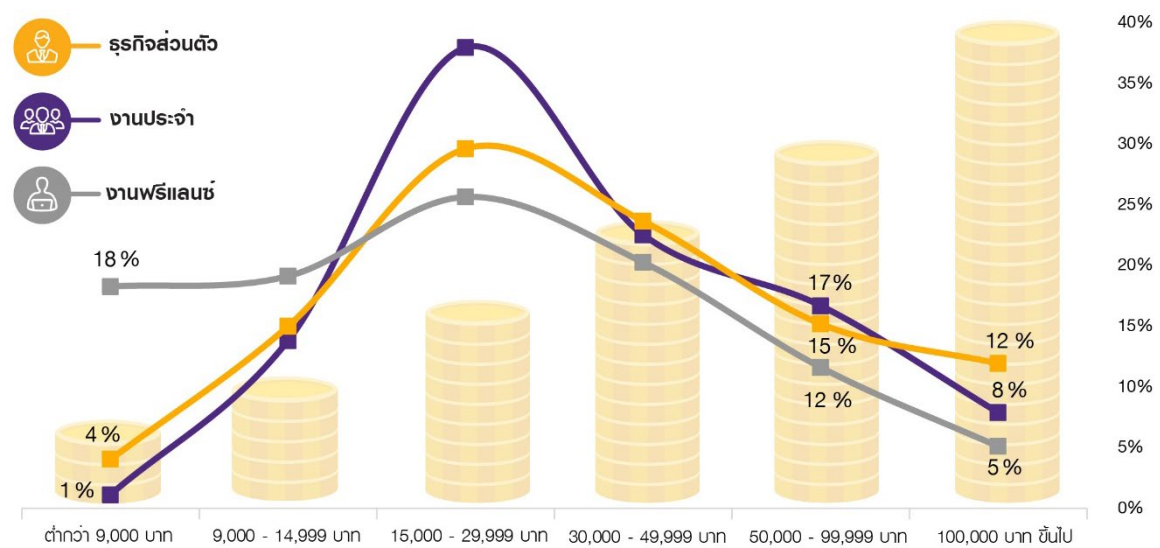
นอกจากนี้ เมื่อถามว่าถ้าจะเปลี่ยนมาทำงานอิสระกันจริงๆ จะคาดหวังรายได้ที่มากขึ้นหรือน้อยลง เหล่ามนุษย์เงินเดือนถึง 96% ก็ตอบว่าต้องการรายได้เพิ่มขึ้นประมาณ 50%-70% ของเงินเดือนที่มีอยู่เดิม และมีจำนวนไม่น้อยที่ตอบว่าต้องการรายได้มากขึ้นจากเดิมเป็นเท่าตัว

แต่แน่นอนว่าโลกแห่งความจริงไม่ได้สวยงามแบบนั้น

ข้อเท็จจริงที่เรพบคือคนทำงานฟรีแลนซ์ที่มีรายรับสูงๆ นั้น มีจำนวนน้อยมาก เมื่อลองเทียบดูว่าคนที่ทำงานแต่ละแบบมีรายได้เท่าไหร่นั้นบ้าง จะเห็นว่า**คนที่ทำงานฟรีแลนซ์ส่วนใหญ่มีรายรับต่อเดือนต่ำกว่ากลุ่มอื่นๆ** โดย 18% ของคนทำงานฟรีแลนซ์ตอบว่ามีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 9,000 บาท เทียบกับคนทำงานประจำและคนทำธุรกิจส่วนตัวที่มีสัดส่วนตรงนี้เพียง 4% และ 1% เท่านั้น ในขณะที่เดียวกัน คนทำงานฟรีแลนซ์ที่มีรายได้ต่อเดือนสูงกว่า 100,000 บาทกลับมีสัดส่วนเพียง 5% ซึ่งน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับคนทำงานประจำและคนทำธุรกิจส่วนตัวที่มีสัดส่วนคนรายได้สูงๆ เท่ากับ 8% และ 12% ตามลำดับ

คนทำงานแต่ละแบบได้เงินเดือนเท่าไหร่นั้นบ้าง

% ของผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มนั้นๆ



ที่มา: การวิเคราะห์จากผลสำรวจของ EIC ณ เดือนธันวาคม 2018

นี่จึงอาจเป็นเหตุผลหลักที่ทำให้คนทำงานฟรีแลนซ์ไม่ได้มีจำนวนเยอะอย่างที่เราคาด เพราะถึงแม้มนุษย์เงินเดือนหลายคนอยากจะก้าวออกจากงานประจำกันแค่ไหน แต่เมื่อเจอระดับรายได้ที่ไม่ได้สูงอย่างที่หวังไว้ (เปลืองๆ อาจจะต่ำกว่างานประจำที่ทำอยู่เสียด้วยซ้ำ) ก็ต้องชักเท้ากลับมาคิดทบทวนกันใหม่

จากการสำรวจของอีไอซี เหตุผลส่วนใหญ่ที่คนเลือกทำงานประจำคือความมั่นคงด้านการงานและการเงิน (คือมีรายได้สม่ำเสมอ มีหน้าที่การงานรองรับตลอดเวลา) รองลงมาคือสวัสดิการ วันเวลาทำงานที่แน่นอน โอกาสเติบโต รวมถึงการมีสังคมในการทำงาน เมื่อเทียบกับงานฟรีแลนซ์ที่ยังมีความเสี่ยงจากความไม่แน่นอนทั้งเรื่องงานและการเงิน ก็ไม่แปลกที่คนส่วนใหญ่จะเลือกอยู่กับงานประจำซึ่งให้ความอุ่นใจมากกว่า

ทำไมคนถึงเลือกทำงานประจำ?

แล้วคนทำงานอิสระอยากเปลี่ยนมาทำงานประจำเพราะอะไร?

% ของผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานประจำ

% ของคนทำงานอิสระที่ตอบว่าอยากเปลี่ยนมาทำงานประจำ

เหตุผล	คนทำงานประจำ	คนทำงานอิสระ ที่อยากเปลี่ยนมาทำงานประจำ
ความมั่นคงด้านการงานและการเงิน	94%	82%
มีสวัสดิการ	75%	59%
รายได้ดี มีโอกาสเติบโต	50%	43%
วันและเวลาทำงานแน่นอน	64%	29%
ตรงกับสาขาที่เรียนมา	44%	5%
มีสังคมในการทำงาน	42%	13%
มีหน้ามีตาในสังคม ความคาดหวังจากครอบครัว	39%	13%

หมายเหตุ: แบบสำรวจกำหนดให้เลือกตอบเหตุผลได้ 3 ข้อ

ที่มา: การวิเคราะห์จากผลสำรวจของ EIC ณ เดือนธันวาคม 2018

อย่างไรก็ตาม ข้อดีหลายๆ อย่างของงานฟรีแลนซ์ ไม่ว่าจะเป็นความหลากหลายของงาน อิสระในการบริหารจัดการเวลาเป็นของตัวเอง หรือการไม่ต้องพบเจอกับปัญหาระงับการดำเนินงานที่ทำงานนั้นก็ทำให้คนจำนวนไม่น้อยยอมแลกความมั่นคงของงานประจำแล้วก้าวออกไปหางานฟรีแลนซ์ อีกข้อที่น่าสนใจที่เราพบคือ เมื่อก้าวเข้าสู่วงการนี้แล้วคนส่วนใหญ่ก็ตอบว่าพอใจกับสิ่งที่ทำอยู่และยังอยากอยู่กับงานฟรีแลนซ์ต่อไปเรื่อยๆ ตรงข้ามกับเหล่ามนุษย์เงินเดือนที่ตอบว่าอยากเปลี่ยนงานกันเป็นส่วนใหญ่

อ่านถึงตรงนี้ หลายคนคงกำลังถามตัวเองว่าจะอยู่กับงานประจำหรือลองลาออกมารับงานฟรีแลนซ์บ้างดี

ดังนั้น เพื่อเป็นตัวช่วยในการตัดสินใจ สำหรับครีษณา อีไอซีจะพาไปสำรวจว่า วิถีชีวิตแบบชาวฟรีแลนซ์นั้น เขาทำอะไรกันบ้าง

By : กัลยรักษ์ นัยรักษ์เสรี (kunyaruk.naiyaraksaree@scb.co.th)

ป้างอุบล อำนวยสิทธิ์ (pangubon.amnueysit@scb.co.th)

รัชชานนท์ โชติพัฒนศิลป์ (ratchanon.chotiputsilp@scb.co.th)

Economic Intelligence Center (EIC)

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

EIC Online: www.scbeic.com

Line: @scbeic

